

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.517/2025/19. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, 2026. február 11. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2025. június 26. napján kihirdetett 12.B.58/2024/42. számú ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítja.

A másodfokú határozat ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben rögzített 12.B.58/2024/42. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés] miatt 6 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható és a szabadságvesztés büntetésbe az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról is rendelkezett. A bűnjelként lefoglalt kábel és kés elkobzását rendelte el és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést jogos védelmi helyzetre hivatkozás okán felmentés érdekében, másodlagosan eltérő minősítés megállapítását, végül a büntetés enyhítését célozva.

[3] A védő perorvoslatának indokolásában elsődlegesen jogos védelmi helyzet miatt a vádlott felmentésére, másodlagosan a cselekménynek testi sértés bűntettévé történő minősítésére, illetve a kiszabott joghátrány lényeges enyhítésére tett indítványt. Álláspontja szerint a vádlottnak a sértettel fennállt párkapcsolata nem élettársi kapcsolat volt, mivel nem volt kulcsa a sértett lakásához, 1-2 hónap ottlakás után tőle hónapokra elment, majd az eset előtt pár héttel kerültek újra kapcsolatba. Az élettársi kapcsolat fennállásának azért is van

jelentősége, hogy a sértettnek tárgyalási szakban fennállt-e a mentességi joga vagy sem. Ráadásul a nyomozás során nem figyelmeztették a sértettet a vallomás ekkénti minőségre tekintettel történő megtagadásának jogára, így vallomása törvényes bizonyítékként nem értékelhető.

[4] A jogos védelmi helyzet fennállását célozva utalt a vádlott védekezésében foglaltakra, tanú4, tanú2 és tanú3 tanúk vallomására, valamint név igazságügyi szakértő véleményében írtakra. Hangsúlyozta, hogy a vádlott következetesen önvédelmi helyzetre hivatkozott, amit a tanúvallomások is alátámasztanak, az erőviszonyok tekintetében pedig megállapítható, hogy a vádlott a gyengébb nemet képviseli, akit egy erősebb férfi bántalmazott. Kitért arra is, amennyiben a jogos védelmi helyzet kialakulását a másodfokú bíróság sem osztaná, abban az esetben meg kell vizsgálni az elkövetéskor használt eszköz, melyek közül a késsel okozott sérülés sem az irányultságából, sem az okozott sérülésből adódóan nem volt alkalmas az emberölés elkövetésére, így az emberölésre irányuló szándékot kizárja. Az elkövetéskor kijelentés nem hangzott el a vádlott részéről, csupán utólag, ami nem az ölési szándékot erősíti. A fojtogatás kapcsán pedig a rövid ideig tartó kis erőbehatásból az emberölési szándékra megint nem lehet következtetést vonni. Összességében jogos védelmi helyzet megállapítására, illetve annak menthető okból történő túllépésének megállapítására és a vádlott felmentésére, másodlagosan súlyos testi sértés büntette kísérletének megállapítására tett indítványt.

[5] A büntetés enyhítését célzó indítványa kapcsán nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni a vádlott két kiskorú gyermek eltartására vonatkozó kötelezettségét, a bűncselekmény elkövetésétől eltelt időt, illetve azt, hogy a sértett megbocsátott a vádlottnak, emellett hosszabb ideje áll a büntetőeljárás alatt, míg további enyhítő körülmény az egyszeri mozzanatból álló rövid ideig tartó elkövetés, a kis erőbehatás, a nyolc napon belüli sérülés, a sanyarú életmód, amely során több alkalommal érte a vádlottat bántalmazás.

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.300/2025/2. számú észrevételében a védelmi perorvoslatot alaptalannak találta, ezért az elsőfokú ítélet tanácsülésen történő helybenhagyására tett indítványt.

[7] A másodfokú bíróság a védelmi perorvoslatokat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése alapján – az erre irányuló ügyészi indítványnak megfelelően – a törvényi előfeltételek megvalósulására figyelemmel tanácsülésen bírálta el. A vádlott terhére ugyanis az ügyészség fellebbezést nem jelentett be, a tényállás megalapozott és az arra jogosultak a törvényi határidőben nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését nem indítványozták.

[8] A védelmi fellebbezés alaptalannak mutatkozott.

[9] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, valamint az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezések törvényességére is.

[10] A felülbírálat során megállapítható, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a)-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülvizsgálatot kizárta volna az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve. Ilyen eljárási szabálysértésre az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

[11] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, ami a Be. 591. § (1) bekezdésében írtak nyomán a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[12] Részben perjogi kérdés, de a bizonyítékok értékeléséhez is kapcsolódik, ezért itt kell kitérni arra, hogy olyan eljárási szabálysértés nem valósult meg, amelynek kiküszöbölése céljából a másodfokú tárgyaláson bizonyítás felvételének lett volna helye [Be. 594. § (1) bekezdés]. A Be. 594. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében vagy akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak.

[13] Amint arra az ítéltábla a törvényhely felhívásával már utalt, a másodfokú revízió az elsőfokú pervitelre szorítkozhat, értelemszerűen így a nyomozásra nem terjed ki. Ugyanakkor amennyiben a nyomozás során biztosított bizonyítékok törvényessége megkérdőjeleződik, az már gátját képezheti egy adott bizonyíték felhasználásának [Be. 167. § (5) bekezdés]. Jelen ügyben azonban a nyomozás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítási eszközökkel kapcsolatban – így sértettl tanúkénti kihallgatásával – nem rögzíthető olyan súlyos eljárási szabálysértés, ami a bíróság által felhasznált bizonyítékokat vagy a tényállást érintené.

[14] A rendelkezésre álló ügyiratokból megállapíthatóan sértettl sértett a 2024. március 7. napján történt tanúkihallgatása alkalmával Terheltl terhelt élettársaként jelölte meg magát és ezt a 2024. március 8. napján fogatosított szembesítés során is megerősítette arra a kérdésre adott válaszában, hogy a feljelentettel rokon viszonyban van-e, mivel így nyilatkozott: „Igen, a terhelttel (gyanúsítottal)”. sértettl tanú (sértett) Terheltl élettársa.” Terheltl vádlott pedig gyanúsítottként ugyanezen alkalommal, azaz a 2024. március 8. napján kelt szembesítési jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint annyi észrevételt tett, miszerint „Béla igazat mondott és élettársak vagyunk”. sértettl sértett a bíróság előtt a 2025. február 27. napján megtartott tárgyaláson szintén akként nyilatkozott, hogy a vádlottal a cselekmény idején élettársak voltak.

[15] A rendelkezésre álló ügyiratok tartalma szerint tehát mind a sértett, mind a vádlott egymással egybehangzóan állították, hogy a cselekmény elkövetésének idején élettársak voltak, így a cselekmény idején az élettársi kapcsolat fennállásának ténye nem volt kétséges, így másodfokon bizonyítás felvétele nem volt indokolt. A feltárt körülmények mellett a védő személyes véleménye nem tette aggályossá az élettársi kapcsolat fennállását.

[16] A védő fellebbezése indokolásában írtaktól eltérően megállapítható az is, hogy sértettl sértett a nyomozás során már az első kihallgatása alkalmával is figyelmeztetésre került a Be. 171. §-ban írtak szerint arra, hogy a tanúvallomást megtagadhatja a terhelt hozzátartozója (2024. február 18. napján kelt tanúkihallgatásról készült jegyzőkönyv 2. oldala), majd a Be. 172. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra történő figyelmeztetéseket követően rögzítésre került sértettl tanú azon nyilatkozata, amely szerint a figyelmeztetést megértette és kijelentette, hogy tanúvallomását nem tagadja meg (ugyanezen jegyzőkönyv 3. oldala), mely után aláírásával igazoltan azt a figyelmeztetést is megértette, hogyha vallomást tesz, vallomása az adott vagy más ügyben bizonyítási eszközként akkor is felhasználható, ha a vallomástételt a későbbiekben megtagadta. Kétségtelen, hogy ezen tanúkénti kihallgatása során a figyelmeztetéseket megelőzően arra a kérdésre, hogy a feljelentettel vagy a sértettel rokon viszonyban van-e, illetve más okból érdekelt vagy elfogult-e, „nem” választ adott, ugyanakkor folytatódó kihallgatása alkalmával, 2024. március 7. napján az ismételt Be.

170. § (1), 171. §, 172. §-ában írtakra történő figyelmeztetéseket követően, bár mentességi jogával élt, de korábbi vallomásában foglaltakat fenntartotta.

[17] A vádlottal a Be. 10. § (1) bekezdés 5. pontja szerinti hozzátartozói viszonyban álló, így mentességi joggal bíró sértett tanú a Be. 173. § (1) bekezdés d) pontja alapján figyelmeztetésre került arra is, ha vallomást tesz, a vallomása az adott vagy más ügyben akkor is felhasználható, ha a vallomástételt a későbbiekben megtagadja, mely figyelmeztetést és az erre adott választ a tanúvallomásáról készült jegyzőkönyv a fentiek szerint tartalmazza, így a tanú vallomása bizonyítási eszközként való figyelembevételének nem volt akadálya.

[18] Figyelemmel kell lenni arra az egységes bírói gyakorlatra is, miszerint az, hogy a nyomozó hatóság által a tanú meghallgatásánál alkalmazott formanyomtatvány valamennyi vallomástételi akadályt felsorolja, önmagában – a tanú írásbeli nyilatkozata ellenében, mely szerint a kioktatást megértette és vallomástételének nincs akadálya – még nem teszi kétségesé, hogy a releváns okra történő figyelmeztetés valóban elhangzott-e (EBD2015. B.9.).

[19] Az elsőfokú ítélet esetében a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írt teljes megalapozatlanság, illetőleg a (2) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott részbeni megalapozatlansági okok egyike sem állapítható meg, a tényállás felderített, hiánytalan, a bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával megegyező és helytelen ténybeli következtetéstől mentes. A másodfokú bírósági eljárásban az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságának vagy eljárási szabálysértésnek a kiküszöbölése érdekében tehát nem volt indokolt bizonyítás felvétele, ennek elrendelését megalapozó új tény a fellebbezésében a vádlott és a védő sem állított, új bizonyítékokra sem hivatkoztak, ezért az elsőfokú ítélet felülbírálata során a törvényszék által megállapított tényállás a Be. 591. § (1) bekezdése alapján irányadó volt.

[20] A törvényszék a büntető ügy eldöntése szempontjából lényeges személyi- és tárgyi jellegű, közvetlen és származékos bizonyítékokat alapos vizsgálat alá vetette és azokat az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Eleget tett a bizonyítás általános szabályai között meghatározott azon előírásnak is, amely szerint a bíróságnak a bizonyítékokat egyenként és összességükben kell értékelnie [Be.167. § (4) bekezdés]. Az ítélete indokolásában hiánytalanul és élethűen jelölte meg azokat a bizonyítékokat, amelyekre a döntését alapozta, majd mérlegelésében számot adott arról, hogy a tényállás megállapításánál mely bizonyítékot és miért vagy miért nem fogadott el, illetőleg miért vetette el a vádlotti védekezést [Be. 563. § (3) bekezdés d) pont]. Az ítélet indokolásából megismerhető, nyomon követhető a bírói meggyőződés kialakulásának logikai folyamata is, amely a bizonyítás eredményének megállapításához vezetett.

[21] Figyelemmel volt a vádlottnak a bűncselekményt tagadó jogos védelmi helyzet fennállására hivatkozó védekezésére. Vallomását összevetette a sértett, továbbá tanú2, tanú3 vallomásaival, az igazságügyi orvosszakértői, az elmeorvos- és pszichológus szakértői bizonyítás anyagával, valamint az okirati bizonyítékokkal. Az elsőfokú bíróság helytálló érvek alapján vetette el a sértetti támadást, erre figyelemmel a vádlottnak a valós, illetve a vélt jogos védelmi helyzetét állító védekezését, s a másodfokú bíróság szerint nem vétett logikai hibát a sértetti vallomás és annak orvosszakértői megállapításokkal való összevetésekor a további tanúk vallomásának elemzésénél sem.

[22] A felmentést célzó fellebbezés valójában az elsőfokú bíróság – logikai szabályoknak megfelelő – bizonyítékértékelő tevékenységét támadta, a megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban azonban ez eredményre nem vezethetett.

[23] A jogos védelmi helyzetet a Btk. 22. §-a szabályozza, s mint büntethetőséget kizáró okot definiálja. E szerint nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. A 4/2013. Büntető Jogegységi Határozat szól a jogos védelem kérdéseiről.

[24] Abban az esetben, ha mind a támadó, mind a megtámadott a jogtalanság talaján áll, úgy egyik fél sem hivatkozhat arra, hogy jogos védelmi helyzetben cselekedett. A szóváltás után egymás kölcsönös bántalmazása mindkét fél számára a jogtalanság állapotát idézte elő, így a tényállás alapján nem lehet szó a vádlottat ért jogtalan támadásról. A vádlott és a sértett között kialakult kölcsönös verekedést a vádlott úgy folytatta, hogy a sértett mögé lépve a számítógép-kábelt a nyaka köré tekerve őt fojtogatta, majd a konyhába kiment és késsel a kezében visszatérve a sértett hasa irányába szúrt, és a sértett fejére is rávágott. A cselekmény közvetlen előzménye tehát egy kölcsönös verekedés volt, amely tény a 4/2013. Büntető Jogegységi Határozaton alapuló következetes ítélkezési gyakorlat szerint önmagában kizárja a jogos védelem mint büntethetőséget kizáró ok megállapítását. A határozat I.1. pontja szerint ugyanis a kölcsönös kihívás elfogadása mindkét fél számára a jogtalanság állapotát hozza létre.

[25] Azon védelmi érvelés sem foghat helyt, hogy a jogos védelmi helyzet túllépése során keletkeztek a sértett sérülései, figyelemmel arra, hogy a fentebb írtak szerint a vádlott jogos védelmi helyzete nem volt megállapítható, így annak túllépése sem merülhet fel. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott a sértettel történő egymás kölcsönös bántalmazását követően a sértettet hátulról támadta meg a számítógép-kábelt a nyaka köré tekerve, mindketten a földre kerültek, de a vádlott nem hagyott fel szándékával, a konyhába kiment és onnan egy marokra fogott 28 cm pengehosszúságú késsel tért vissza a sértetthez és a cselekményét e késsel folytatta, mely szintén a jogos védelem megállapításának kizártságát támasztja alá. Összességében a fellebbviteli bíróság a törvényszék ítélete [46]-[48] bekezdésében rögzített jogi indokolással egyetértett.

[26] Büntethetőségi akadály tehát nem állt fenn, a törvényszéknek a megalapozott tényállásból a vádlott bűnösségére vont következtetése helyes. A cselekmény anyagi jogi minősítése is megfelel a törvénynek, a vádlott a tényállásban írt cselekményével a Btk. 160. § (1) bekezdése szerinti emberölés büntettének kísérletét valósította meg. Az eltérő minősítést célzó fellebbezés sem alapos.

[27] A védelmi fellebbezésben megjelenített azon érvelés, amely szerint a vádlott cselekménye bekövetkezett az eredményhez igazodóan a Btk. 164. § (3) bekezdése szerinti súlyos testi sértés büntettének (helyesen annak kísérletének) felel meg, nem foghatott helyt, hiszen a testi sértést nem az objektíve bekövetkezett eredmény (testi sértés – életveszély/halál minősége), hanem az elkövetőnek az eredményt átfogó szándéka alapján kell megítélni.

[28] A tényállásszerűség az úgynevezett tárgyi okozatosság, a bűnösség pedig az úgynevezett alanyi okozatosság. A kettő együtt adja ki, hogy az elkövető tehet arról, amit a terhére róttak, amivel vádolják, mert van olyan külvilágbeli magatartása (viselkedése), amely a büntető törvény tényállása szerinti elkövetői magatartás (mint szükséges ismerv a tárgyi oldalon); és mert tehet az ilyen magatartás tanúsításáról. Ez utóbbi az anyagi jogi bűnösség elengedhetetlen alapja, ami az alany tudati/gondolati világával függ össze (és mint ilyen szükséges ismerv az alanyi oldalon), a bűncselekmény hiánya pedig ezek hiányát jelenti (Kúria Bfv.III.407/2021/8.).

[29] Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az úgynevezett alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény stb.), a külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása. Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli külvilágtól elzárt, ezért az elkövetési magatartásról (eredményről) való, a tudatban előzetesen, illetve egyidejűleg meglévő képzet mindig csak valamely külvilágban megjelenő, illetve fizikailag mérhető tényből következtetéssel ragadható meg és mint ilyen, ténykérdés. Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére és a bűnösségre vont következtetés jogi értékelés, ami jogkérdés (Kúria Bfv.262/2023/14.).

[30] A tudati – és más tények – megállapításától tehát el kell különíteni a megállapított tények jogi értékelését, ami a valónak már elfogadott fizikai és tudati tényeknek a jogi normával történő egybevetése, a törvény szövegének való megfeleltetése. Ennek eredménye pedig már jogi fogalmak formájában jelenik meg. A kettő közti kapcsolatot az teremti meg, hogy az irányadó tényállás valamelyik külvilágban megjelenő tényt és abból vont ténybeli következtetést egyaránt rögzíti és ez utóbbi helyes, akkor a jogi értékelésnek és ekként a törvényi tényállás adott eleme megállapításának alapja van (Kúria Bfv.III.407/2021/8.).

[31] Az emberölés nyitott törvényi tényállás, megállapításához az alanyi oldal hiánytalan megvalósulása, az elkövetői magatartás és az eredmény közötti okozati összefüggés fennállása szükséges. Befejezett a bűncselekmény a sértett halálának bekövetkezésével, ugyanakkor kísérlet valósul meg, ha a szándékos ölési magatartást az elkövető megkezdte, de nem fejezte be, illetve a sértett halála egyéb okból elmaradt.

[32] Az emberölés kísérletének tehát három fogalmi eleme van: az elkövetési magatartás szándékos volta, a véghezvitel megkezdése és az eredmény bekövetkezésének hiánya. Az emberölés kísérletének megvalósulása szempontjából az ölési szándék egyenes vagy eshetőleges jellege közömbös. A szándékos elkövetés mindkét formájánál ugyanis a tudati elem – a magatartás következményeinek előrelátása – azonos, amely megjelenhet akár a következmény beállása elkerülhetetlenségének vagy akár valószínűségének, illetőleg a lehetőségének a felismerésében is. Amennyiben az ölésre irányuló szándék fennáll, a kísérlet megállapításának objektív kritériumok alapján kell történnie. Ha ugyanis az ölési szándékkal véghezvitt magatartás az emberi életet oly módon veszélyezteti, amelynek eredményeként a halálos eredmény reálisan bekövetkezhet, az emberölés büntetettének kísérlete megállapításának van helye (Kúria Bfv.II.446/2022/8.).

[33] Az elkövető aktuális tudattartalmára az élet- és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető Jogegységi Határozatban (annak I.2. pontjában írt) iránymutatás szerint valóban az ügyben feltárt alanyi- és tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [42] bekezdésében helyesen utalt.

[34] A tényállásból megállapítható, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor alkoholtól befolyásolt állapotban volt, az ebből eredő esetleges tudatzavart állapota önhibájából adódott, javára tehát a Btk. 17. §-ában írt büntethetőséget kizáró vagy a büntetés korlátlan enyhítésére okot adó rendelkezések nem alkalmazhatók (Btk. 18. §), a cselekmény jogi értékelése ezért a III. számú Büntető Elvi Döntésben kifejtett szempontok figyelembevételével történhet. Az önhibából eredő italfogyasztás hatására kialakuló és az önhiba folytán a büntetőjogi felelősség alól nem mentesítő szokványos ittas állapot folytán azonban a vádlottnál az alanyi oldal nem volt teljes, ezért a III. Büntető Elvi Döntés mai napig érvényes iránymutatása szerint az alanyi oldali elemeket a tárgyi körülmények tükrében

lehet és kell megítélni (Kúria Bfv.I.1233/2022/6.). Az elkövetőnek a tettehez való érzelmi viszonyulása így elsősorban a külvilágban megjelenő objektív tények által tisztázható megalapozottan.

[35] Az önhibából eredő ittas állapotban valamely bűncselekmény tényállását megvalósító személyt olyannak kell tekinteni, mintha beszámítási képessége teljes lenne. Ennek érdekében a bűncselekmény külső megjelenése alapján azt kell vizsgálni, hogy az alanyi oldal teljessége esetén a cselekmény szándékos vagy gondatlan magatartásként lenne értékelhető. Ezek a szempontok azonban nemcsak a gondatlanság és a szándékosság elhatárolása körében, hanem a szándékosság megállapítása esetén – értelemszerűen – annak a kétfajta alakzata (az eshetőleges és egyenes szándék) közötti elhatárolás tekintetében is jelentősek. A tudatzavart állapotban lévő, önhibájából ittas elkövető cselekményének a külső képe, az ahhoz kapcsolódó tárgyi körülmények alapján kell állást foglalni abban a kérdésben, hogy az elkövető szándékossága – az alanyi oldal teljessége esetén – annak az eshetőleges vagy egyenes formájában áll fenn (BH1997. 565.).

[36] A tárgyi tényezők körében az elsőfokú ítélet indokolásának [43] bekezdése utolsó mondatában rögzítettek annyiban szorultak helyesbítésre, hogy kétségtelen, miszerint a vádlott a cselekményt követően elhagyta a lakást, de a vádlott és a sértett szomszédainak, tanú2 és tanú3 tanúknak a vallomása alapján megállapítható, hogy a vádlott bekopogott hozzájuk és kérte, hogy hívják a mentőket, aminek tanú2 tanú eleget is tett.

[37] Annak megítélésénél, hogy a vádlott cselekménye emberölés büntette kísérletének, illetve a ténylegesen bekövetkezett eredményhez viszonyítottan testi sértés büntette kísérletének minősül, a törvényszék döntése a bírói gyakorlatnak és a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozata szempontrendszerének a fenti indokolásbeli kiegészítés mellett megfelelt. A tárgyi tényezők körében jelentőséggel bíró tényezőket, körülményeket a törvényszék határozata indokolásának [42] bekezdésében helyesen és kimerítő alaposséggel jelenítette meg. A fojtogatás időtartamára, a sértett védekező magatartására, valamint arra tekintettel, hogy a vádlott ezt követően sem hagyott fel cselekményével, hanem egy 28 cm pengehosszúságú kést vett magához, és azzal a sértett hasa irányába szúrt, a vádlott ölési szándékára vonható következtetés, így cselekménye testi sértés büntette kísérletének történő minősítését célzó fellebbezés sem mutatkozott alaposnak.

[38] Jelen esetben az elkövetés és annak körülményei - a sértett életére törő magatartás során az ittas állapotban lévő vádlott által alkalmazott erőbehatás nagysága (kis, legfeljebb közepes erejű fojtogatás) -, illetve az, hogy a cselekményre egy féltékenységi miatti szóváltásból kialakult kölcsönös bántalmazást követően került sor, az ittas terhelt tudattartalma tekintetében azt mutatják, hogy a vádlott szándéka az ölésre irányulóan eshetőleges volt. A tárgyi oldali tényezők összességében értékelve arra utalnak, hogy a vádlott aktuális tudatában – természetesen józan elkövetőt feltételezve – felmerült a sértett halálának bekövetkezésének a lehetősége és ezen eredménylehetőséghez érzelmileg közömbösen viszonyulva hajtotta végre cselekményét, azaz az egyenes szándék helyett az ölésre irányuló eshetőleges szándék állapítható meg megnyugtatóan. E körben nem hagyható figyelmen kívül ugyanis az igazságügyi szakértői vélemény azon megállapítása, amely szerint a vádlott cselekményei közül az, mikor a késsel legalább kétszer a sértett fejére vágott, a bekövetkezett kettő darab metszett sérülésnél súlyosabb sérülés okozására nem volt alkalmas.

[39] A büntetés enyhítésére irányuló perorvoslat sem vezetett eredményre.

[40] A büntetés kiszabása mindig gondos és szerteágazó értékelő tevékenységet feltételez. Ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a büntetés törvényben rögzített

céljára (Btk. 79. §) és a büntetés kiszabásának elveire (Btk. 80. §), valamint a Kúria büntetéskiszabása során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményében foglaltakra. Nyilvánvaló, hogy ezek a büntetéskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai.

[41] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket alapvetően helyesen tárta fel, a súlyosító körülmények köréből azonban a cselekmény erkölcsileg elítélendő indoka mellőzésre szorult. A törvényszék az erkölcsileg elítélendő indok mibenlétét nem rögzítette, a tényállásban foglaltak szerint pedig a vádlottat a cselekményt közvetlenül megelőzően féltékenység gyötörte. A szerelemféltésből elkövetett jogsértések azonban a gyakorlatban éppen enyhébb megítéléssel rendelkeznek, ami akkor indokolt, ha a szándék kialakulásában az észszerű megfontolásokkal szemben megnő a tudatos gondolkodással nehezebben befolyásolható ösztönös késztetések szerepe és ezeket a késztetéseket kiváltó érzelem közgondolkodásban elfogadott, például nem a másik fél egyoldalú zaklatása. A motívumnak ilyen alakulása általában indulat által vezérelt cselekményekben nyilvánul meg, az enyhébb megítélés ezekben az esetekben indokolt (BH2021. 208.). Ebből is következően a féltékenység olyan erkölcsileg elítélendő indokot nem jelent, amit súlyosító körülményként kell figyelembe venni, ezen kívül pedig másfajta, esetleg súlyosabban értékelendő körülményként jelentkező erkölcsileg elítélendő indok a tényállásban nem jelent meg. Az elkövetés körülményeire tekintettel a gátlástalan elkövetési mód és veszélyessége szintén mellőzésre szorult a súlyosító körülmények köréből. Emellett enyhítő tényezőt eredményez a szándék eshetőleges formája.

[42] A védelmi fellebbezés indokolásában írt állásponttól eltérően a sértett részéről megbocsátásra nem került sor (Miskolci Törvényszék 12.B.58/2024/27. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldala), emellett arra nézve sem került adat rögzítésre, hogy a vádlott és a sértett viharos kapcsolata alatt a vádlottat bántalmazások érték volna, a személyi rész szerint pedig a vádlott gyermekeinek édesapja gondoskodik a gyermekek eltartásáról.

[43] A büntetés kiszabása körében irányadó alanyi- és tárgyi bűnösségi tényezők helytálló értékelése mellett megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés neme és mértéke megfelel a büntetéskiszabási elveknek és összhangban áll a büntetés céljával. A törvényszék a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tetтарыыos büntetést szabott ki, amely maximálisan kifejezi az egyéniesítés követelményét is, ugyanakkor nem került ellentétbe az általános megelőzés kívánalmával. Az elsőfokú bíróság által kiszabott, a 10 évi középmeítéket el nem érő, a törvényi minimumot kissé meghaladó 6 év szabadságvesztés és az ehhez igazodó tartamú, 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetés nem tekinthető eltúlzottan súlyos büntetésnek, a büntetés enyhítése nem volt indokolt, így a büntetés enyhítésére irányuló védelmi perorvoslat sem vezethetett eredményre.

[44] Az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdések felülbírálata során megállapítható, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadság kizártságára, az előzetes fogvatartás beszámítására, a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezések is megfelelnek a törvénynek.

[45] A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a fellebbezések alaptalansága miatt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – az indokolás fentiek szerinti kiegészítése mellett – helybenhagyta.

[46] Az ítéltábla a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

[47] A másodfokú határozattal szemben fellebbezésnek – ellentétes döntés hiányában – a Be. 615. § (5) bekezdésében és a Be. 458. § (2) bekezdés a) pontjában írt rendelkezések értelmében nincs helye.

[48]

Debrecen, 2026. február 11.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Sörös László s. k.
a tanács tagja

Dr. Toma Attila s.k.
a tanács tagja

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.B.58/2024/42. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.517/2025/19. számú határozatával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. február 11.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s. k.
a tanács elnöke